

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk
Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Szymańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 października 2021 r. w G. sprawy z powództwa S. O. przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda S. O. kwoty:

a. 27.700 zł (dwadzieścia siedem tysięcy siedemset złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 10 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;

b. 2.520 zł (dwa tysiące pięćset dwadzieścia złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 11 września 2019 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo o zapłatę oddala;

III. ustala odpowiedzialność pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. względem powoda S. O. za skutki wypadku z dnia 8 stycznia 2019 r. na przyszłość;

IV. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda S. O. kwotę 6.428 zł (sześć tysięcy czterysta dwadzieścia osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 431,60 zł (czterysta trzydzieści jeden złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

W dniu 8 stycznia 2019 r. kierujący trolejbusem marki S. o numerze rejestracyjnym (...) – stojącym na przystanku autobusowym przy ul. (...) w G. – nie zauważył wysiadającego z pojazdu pasażera tj. powoda S. O., doprowadził do zamknięcia drzwi, wskutek czego powód został wypchnięty z trolejbusu i upadł na chodnik.

Okoliczności bezsporne

W dniach 8-24 stycznia 2019 r. powód był hospitalizowany na Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej Szpitala św. W. a P. w G. z rozpoznaniem złamania podkrętarzowego kości udowej lewej, a w dniu 14 stycznia 2008 r. przeszedł zabieg otwartej repozycji i zespolenia złamania płytą (...). Przy wypisie ze szpitala zalecono kontynuację leczenia w poradni ortopedycznej, a także fotelowo – łóżkowy tryb życia.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 22-23

W dacie zdarzenia powód S. O. miał 89 lat, lecz mimo zaawansowanego wieku był osobą sprawną fizycznie, samodzielnie korzystał ze środków transportu publicznego, sam robił zakupy i chodził do placówek medycznych,

pomagał w pracach domowych. Prowadził aktywny tryb życia (m.in. uprawiał nordic walking, chodził na spacer), hobbystycznie zajmował się renowacją starych mebli. Przed wypadkiem powód leczył się na schorzenia układu krążenia, cukrzycę, depresję, natomiast przed laty przeszedł zabieg wszczepienia zastawki mitralnej i symulatora serca.

Po wypisaniu ze szpitala powód przez około sześć miesięcy prowadził leżący tryb życia, korzystając z łóżka rehabilitacyjnego. W zakresie czynności dnia codziennego (przygotowywanie posiłków, robienie zakupów etc.) oraz czynności higienicznych korzystał z pomocy członków rodziny oraz zatrudnionej opiekunki. W wyniku podjętej rehabilitacji po sześciu miesiącach powód był w stanie wstać z łóżka, aktualnie porusza się wyłącznie o kulach. Od czasu wypadku powód nie wychodzi samodzielnie z domu. Do chwili obecnej stale korzysta z rehabilitacji.

Dowód: zeznania świadka M. A. k. 81-83,

zeznania świadka J. B. k. 85-87,

przesłuchanie powoda k. 89-96

W wyniku wypadku powód doznał złamania wieloodłamowego przekrętarsowego kości udowej lewej, wskutek czego doszło do skrócenia i rotacji zewnętrznej kończyny. W okresie miesiąca od wypadku odczuwał dolegliwości bólowe bardzo znacznego stopnia (cierpienie), następnie przez 4-5 miesięcy znaczne. Po pół roku od złamania występują stałe dolegliwości o mniejszym nasileniu. Przez okres sześciu miesięcy od wypadku powód wymagał stałej opieki osób trzecich, następnie do chwili obecnej wymaga opieki codziennej w wymiarze 6 godzin. Samoistne schorzenia internistyczne nie miały wpływu na stopień dolegliwości, a gwałtowna niewydolność narządu ruchu jest wyłącznym skutkiem wypadku. Leczenie zostało zakończone w dniu 17 października 2019 roku. Powód nie powrócił do stanu sprzed wypadku zarówno w rozumieniu miejscowym jak i ogólnym. Rokowanie powrotu do stanu sprzed wypadku jest złe, powód powinien być systematycznie rehabilitowany w celu treningu przyjmowania pozycji pionowej oraz wydłużania możliwości samodzielnego poruszania się. Poniesione wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją były uzasadnione.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii W. Ź. (1) k. 104-109

Bezpośrednio po wypadku nasiliły się u powoda zaburzenia funkcjonowania psychicznego, które w umiarkowanym zakresie trwają do chwili obecnej. Aktualnie, występują u powoda problemy natury emocjonalnej związane z tęsknotą za życiem sprzed wypadku i smutkiem związanym z utratą ruchomości kończyny. Powód unika rozmów z najbliższymi, nie chcąc obarczać ich swoimi problemami, wycofuje się z życia rodzinnego i towarzyskiego. W sferze rodzinnej czuje się ciężarem dla rodziny. Aktualnie u powoda występują symptomy lekkiej depresji. S. O. wymaga pomocy psychologicznej.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii P. J. k. 124-129

Stawka najmu łóżka rehabilitacyjnego wynosiła 140 zł miesięcznie, natomiast koszty rehabilitacji 1.680 zł. Wymienione koszty nie zostały dotąd zwrócone przez ubezpieczyciela.

Dowód: umowa najmu łóżka rehabilitacyjnego k. 26,

rachunki za zabiegi rehabilitacyjne k. 27,

przesłuchanie powoda k. 89-96

Posiadacz trolejbusu był objęty ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwanym Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W..

Okoliczność bezsporna

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany zakład ubezpieczeń wypłacił powodowi łącznie kwotę 12.300 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwotę 1.815 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Dowód: decyzja z dnia 31 maja 2019r. k. 11-12,

decyzja z dnia 21 czerwca 2019r. k. 13-14,

decyzja z dnia 11 września 2019r. k. 21

Pismem z dnia 14 sierpnia 2019 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 87.700 zł tytułem dopłaty zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwoty 2.565 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. W odpowiedzi na to wezwanie, pismem z dnia 11 września 2019 r. pozwany dokonał zwrotu jedynie kwoty 45 zł tytułem kosztów leczenia, zaś w pozostałym zakresie odmówił spełnienia świadczenia.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 14 sierpnia 2019 r. k. 18-20,

decyzja z dnia 11 września 2019 r. k. 21

Ocena dowodów:

W ocenie Sądu opinia biegłego ortopedy jest jasna, kompletna i wewnętrznie niesprzeczna. Biegły w sposób należyty i krytyczny dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności dokumentacji medycznej. Ostateczne wnioski są kategorięczne i należyte uzasadnione, nie budzą wątpliwości Sądu w świetle zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego czy wiedzy powszechnej. Przedmiotowa opinia nie była kwestionowana przez strony.

Podobnie, za w pełni wiarygodny i przydatny do wyrokowania dowód należało uznać opinię biegłej psycholog. Zdaniem Sądu opinia ta również jest pełna i wewnętrznie niesprzeczna, nie wymaga dalszego uzupełnienia. Wbrew zarzutom pozwanego biegła nie stwierdziła, że stan psychiczny powoda jest wyłącznie skutkiem wypadku z dnia 8 stycznia 2019 roku, albowiem w treści opinii jednoznacznie biegła wskazała, że od kilku lat powód leczy się na depresję, zaś we wnioskach końcowych podała, że zaburzenia funkcjonowania psychicznego **nasiliły się** bezpośrednio po wypadku, a nie, że powstały wskutek tego zdarzenia. Jednocześnie, zważywszy na rozmiar i dotkliwość skutków zdarzenia z dnia 8 stycznia 2019 roku (trwała utrata możliwości samodzielnego poruszania się, uzależnienie od pomocy osób trzecich) nie może budzić wątpliwości, że wypadek był istotną współprzyczyną obecnego stanu psychicznego poszkodowanego, bo trudno doprawdy wyobrazić sobie, aby znalazł się normalny człowiek, który nie odczuje psychicznie w sposób negatywny tak poważnego urazu i jego konsekwencji. Tym samym – wobec kompletności opinii – wniosek o jej uzupełnienie podlegał pominięciu na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania autentyczności i mocy dowodowej dokumentów prywatnych w postaci odpisów dokumentacji lekarskiej, umowy najmu łóżka rehabilitacyjnego, rachunków dokumentujących poniesione koszty leczenia, a także korespondencji stron. Wiarygodność tych dokumentów nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, natomiast Sąd z urzędu nie dostrzegł żadnych śladów podrobienia, przerobienia czy innej ingerencji. Podkreślić należy, iż dokumentacja lekarska została sporządzona przez podmioty niezależne od stron niniejszego postępowania i nie dla celów tego postępowania, a nadto nie pozostaje w sprzeczności z wnioskami zawartymi w opinii biegłego ortopedy.

Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania powoda oraz świadków na okoliczność skutków zdarzenia i rozmiaru poniesionej szkody. W ocenie Sądu zeznania wymienionych osób były szczere, wewnętrznie spójne i zbieżne ze sobą, a nadto nie budziły wątpliwości Sądu w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Wobec kategorięcznych opinii biegłych nie sposób w zeznaniach tych dopatrzeć się żadnych znamion agrawacji.

Kwalifikacja prawna:

Zasada odpowiedzialności pozwanego nie była sporna, została oparta na przepisach art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 k.c. Zważyć należy, iż strona pozwana nie kwestionowała tego, że odpowiedzialność za wypadek ponosi kierujący trolejbusem marki S., który nie zachował należytej ostrożności i przed zamknięciem drzwi nie obserwował należycie sytuacji w pojeździe, wskutek czego nie zauważył, że powód opuszcza pojazd i zamknął drzwi pojazdu. Powyższe zaniechanie spowodowało wypchnięcie powoda przed zamykające się automatycznie drzwi na zewnątrz, a w konsekwencji spowodowało jego upadek na chodnik.

Jeśli chodzi o żądanie zapłaty zadośćuczynienia za krzywdę, to z tego tytułu powód dotychczas otrzymał kwotę 12.300 zł. W niniejszej sprawie dochodzi dopłaty w wysokości 27.700 zł i zdaniem Sądu żądanie to jest zasadne. Przede wszystkim należy wskazać, że skala cierpienia powoda po wypadku była znaczna. Jak wynika z opinii biegłego ortopedy w okresie pierwszego miesiąca od zdarzenia u poszkodowanego występowały dolegliwości o charakterze cierpienia, a przez kolejnych pięć miesięcy o znacznym natężeniu. Nadto, nastąpiło bardzo istotne ograniczenie normalnego funkcjonowania powoda w stosunku do stanu sprzed wypadku. Co prawda w chwili zdarzenia powód był osobą w podeszłym wieku (89 lat), lecz mimo tego był fizycznie sprawny oraz nader samodzielny i aktywny jak na swój wiek. Z zeznań świadków wynika, że powód bez pomocy innych osób poruszał się w przestrzeni miejskiej, korzystał ze środków transportu publicznego, samodzielnie jeździł do lekarzy i na zakupy, a także sam wykonywał wiele czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem. Poza tym, wykazywał sporą aktywność fizyczną, odbywał kilkukilometrowe spacerki, czy też uprawiał nordic walking. Powód wprawdzie cierpiał na schorzenia adekwatne do jego wieku (choroby układu krążenia, cukrzyca), lecz nie miały one wpływu na jego mobilność i samodzielność. Dopiero obrażenia odniesione wskutek wypadku w sposób istotny i trwałe wpłynęły na zmianę stylu życia powoda. Przede wszystkim, przez okres 6 miesięcy po wypadku powód prowadził wyłącznie leżący tryb życia, a jego stan w ogóle uniemożliwiał mu chodzenie. Dopiero, wskutek żmudnej, kilkumiesięcznej rehabilitacji możliwa była najpierw tzw. „pionizacja”, a następnie poruszanie się przy pomocy chodzika oraz kul. Podkreślić należy, iż w świetle opinii biegłego stan powoda jest utrwalony i nie rodzi szans na poprawę. Powód wymaga bowiem stałej rehabilitacji w celu treningu przyjmowania pozycji pionowej oraz wydłużania możliwości samodzielnego poruszania się. Niewątpliwie w wyniku zdarzenia z dnia 8 stycznia 2019 r. powód stał się osobą niepełnosprawną i nigdy nie odzyska zdolności poruszania się, jaką miał przed zdarzeniem. Nadto, wskutek wypadku powód stał się osobą niesamodzielną, zależną od pomocy innych osób. Z opinii biegłego ortopedy wynika, że w okresie sześciu miesięcy od wypadku powód wymagał całodobowej opieki osób trzecich, następnie rozmiar opieki zmniejszył się do 6 godzin dziennie (taki wymiar opieki aktualny jest do chwili obecnej). Utrata samodzielności, a także uzależnienie od pomocy osób trzecich niewątpliwie wpłynęły na pogorszenie stanu psychicznego poszkodowanego (wycofanie z życia rodzinnego i towarzyskiego, poczucie bezradności, bycia „ciężarem” dla rodziny), co wynika z opinii biegłej psycholog. W tym kontekście zadośćuczynienie w łącznej wysokości 40.000 zł jest – zdaniem Sądu – świadczeniem odpowiednim w rozumieniu art. 445 § 1 k.c., a w każdym bądź razie nie zawyżonym. Dochodzona pozwem dopłata do zadośćuczynienia jest więc zasadna i podlega uwzględnieniu.

Ponadto, powód dochodził zwrotu kosztów leczenia w kwocie 2.520 zł, w tym zwrotu kosztów najmu łóżka rehabilitacyjnego (łącznie 840 zł) oraz kosztów rehabilitacji (1.680 zł). Zasadność poniesionych kosztów leczenia została pozytywnie zweryfikowana przez biegłego. Długość okresu najmu łóżka (6 miesięcy) odpowiada okresowi, w którym powód prowadził wyłącznie leżący tryb życia. Jeśli chodzi o koszty rehabilitacji, to zważyć należy, iż wbrew zarzutom pozwanego, poszkodowany może domagać się zwrotu kosztów leczenia w prywatnej placówce, nawet jeśli podobne zabiegi oferowane są w ramach ubezpieczenia zdrowotnego (por. wyrok SN z dnia 12 grudnia 2002r., II CKN 1018/00, LEX nr 75352). Jednocześnie podkreślić należy, iż jest okolicznością notoryjną, że terminy oczekiwania na zabiegi usprawniające w placówkach publicznej służby zdrowia wynoszą co najmniej kilka miesięcy, toteż zważywszy na wiek powoda nie można czynić mu zarzutu ze skorzystał z odpłatnej rehabilitacji. W przypadku zwłoki proces poprawy stanu zdrowia mógłby się znacznie wydłużyć, a co za tym idzie rozmiar szkody niemajątkowej i majątkowej mógłby ulec zwiększeniu. Wysokość w/w kosztów leczenia powód wykazał przedstawiając odpis umowy najmu oraz rachunki, których autentyczność nie budzi żadnych wątpliwości.

Na uwzględnienie zasługuje również żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela względem powoda za mogące powstać w przyszłości dalsze następstwa wypadku, albowiem powód wykazał w tym zakresie interes prawny. Z opinii biegłego ortopedy wynika bowiem jednoznacznie, że powód nie powrócił do stanu sprzed wypadku, a rokowanie powrotu do stanu sprzed wypadku jest złe. Zdaniem biegłego W. Ż. konieczna jest systematyczna rehabilitacja w celu treningu przyjmowania pozycji pionowej oraz wydłużania możliwości samodzielnego poruszania się. Innymi słowy, sytuacja zdrowotna powoda wynikająca z wypadku nadal rodzi negatywne konsekwencje i najprawdopodobniej będzie wymagać dalszych wydatków na konieczną rehabilitację.

W tym stanie rzeczy w punkcie **I. lit. a)** uwzględniono powództwo w zakresie dopłaty do odpowiedniego zadośćuczynienia za krzywdę na podstawie art. 445 § 1 w zw. z art. 444 § 1 w zw. z art. 436 § 1 w zw. z art. 822 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w zw. art. 481 k.c.

W punkcie **I. lit. b)** zasądzono na rzecz powoda koszty leczenia na mocy art. art. 444 § 1 w zw. z art. 436 § 1 w zw. z art. 822 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w zw. art. 481 k.c.

Data wymagalności roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia w świetle art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie budzi wymagalności. Natomiast, w odniesieniu do żądania zwrotu kosztów leczenia należało zauważyć, że przedmiotowe roszczenie zostało ubezpieczycielowi zgłoszone dopiero pismem z dnia 14 sierpnia 2019r. Nie wykazano daty doręczenia tego wezwania, jednak należy wskazać, że pismem z dnia 11 września 2019r. pozwany ustosunkował się do żądania poszkodowanego, co oznacza, że w tej dacie był już w stanie ustalić zakres poniesionej przez powoda szkody majątkowej. Stąd odsetki za opóźnienie zasądzono dopiero od dnia 11 września 2019 roku, oddalając powództwo w zakresie odsetek za okres wcześniejszy, o czym orzeczono w punkcie **II**.

W punkcie **III**. na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd natomiast ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku z dnia 8 stycznia 2019 roku na przyszłość.

Koszty procesu:

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy pozwany jako przegrywający niniejszy proces na mocy art. 98 k.p.c. zobowiązany jest zwrócić powodowi poniesione koszty, na które składa się: opłata sądowa od pozwu 1.511 zł, opłata za czynności adwokackie w stawce minimalnej (3.600 zł, § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), zaliczka (900 zł + 400 zł) (punkt **IV**).

W punkcie **V**. od przegrywającego pozwanego nakazano ściągnąć niezaliczkowaną część wynagrodzenia biegłych w kwocie 431,60 zł (art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c.).